

ANALİTİK PUANLAMA ANAHTARI

8 soru · Toplam 100 puan

Her ölçüt bağımsız puanlanır. Yanlış, ilgisiz veya boş kanıt 0 puandır. Eşdeğer doğru ifadeler ve yöntemler kabul edilir. Bir işlem hatası, sonraki doğru yöntem için yeniden cezalandırılmaz.

Öğrenme çıktısı / kaynak grubu	Soru sayısı
DKAB.7.1.1. Melekleri sınıflandırabilme	1
DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme	2
DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	3
DKAB.7.1.4. Nâs suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	1
DKAB.7.2.1. Hac ve umre ibadetlerini çözümleyebilme	1

1. Görevlere göre melekler · 12 puan

Cebrail vahiy, Kiramen Kâtibin davranışların kaydı, Mikail tabiat/rızık görevleri grubundadır. İslam öğretisinde melekler Allah'ın emrindeki, kendilerine verilen görevleri yerine getiren varlıklardır.

6 puan · Cebrail vahiy, Kiramen Kâtibin davranışların kaydı, Mikail tabiat/rızık görevleri grubundadır.

Cebrail-vahiy, Kiramen Kâtibin-davranışların kaydı ve Mikail-tabiat/rızık eşleşmelerinden her doğru eşleşme ölçüt puanının üçte birini alır; üçü doğruysa tam.

6 puan · İslam öğretisinde melekler Allah'ın emrindeki, kendilerine verilen görevleri yerine getiren varlıklardır.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Melekleri bağımsız ilahlar veya kendi başına yaratıcı güçler olarak görmek.

2. Ahiret aşamaları · 12 puan

Genel sıra ölüm, berzah, yeniden diriliş, mahşerde toplanma ve hesaptır. Yeniden diriliş öldükten sonra tekrar hayata dönmeyi; mahşer ise dirilen insanların hesap için bir araya gelmesini ifade eder.

6 puan · Genel sıra ölüm, berzah, yeniden diriliş, mahşerde toplanma ve hesaptır.

Ölümün berzaktan önce, berzahnın dirilişten önce, dirilişin mahşerden önce ve mahşerin hesaptan önce gösterilmesi ayrı kontrol edilir. Her doğru öncelik ilişkisi ölçüt puanının dörtte birini alır. Bir kavram yoksa o kavramın yer aldığı ilişkiden puan verilmez.

6 puan · Yeniden diriliş öldükten sonra tekrar hayata dönmeyi; mahşer ise dirilen insanların hesap için bir araya gelmesini ifade eder.

Yeniden diriliş tekrar hayata dönme, mahşeri dirilenlerin toplanması olarak ayıran yanıt tam; yalnız bir kavramı doğru açıklayan yanıt yarı; ikisi de yanlış/yoksa 0.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Diriliş ve toplanmayı aynı aşama olarak kullanmak.

3. Hesap ve sonuç · 11 puan

Hesap, davranışların değerlendirilmesiyle; karşılık ise bu değerlendirmeye ilişkili sonuçla ilgilidir. Ahiret inancında ölüm varlığın mutlak sonu değil, dünya hayatından sonraki hayatın başlangıç aşamasıdır.

6 puan · Hesap, davranışların değerlendirilmesiyle; karşılık ise bu değerlendirmeye ilişkili sonuçla ilgilidir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Ahiret inancında ölüm varlığın mutlak sonu değil, dünya hayatından sonraki hayatın başlangıç aşamasıdır.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Ahiret inancını dünya hayatındaki davranışlardan bağımsız görmek.

4. Görülmeyen davranış · 10 puan

Davranışların kaydı ve hesap inancı, kişi yalnızken de sorumluluk taşıdığı bilincini destekleyebilir. Dürüstlüğü yalnız görülmeye bağlamak, görünmeyen durumlarda başkasının hakkını gözetmeyi açıklamaz.

5 puan · Davranışların kaydı ve hesap inancı, kişi yalnızken de sorumluluk taşıdığı bilincini destekleyebilir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Dürüstlüğü yalnız görülmeye bağlamak, görünmeyen durumlarda başkasının hakkını gözetmeyi açıklamaz.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Bu davranışı yapan kişinin iç dünyasını kesin bildiğini iddia etmek.

5. Hata ve düzeltme · 15 puan

Özür dilemesi yaptığı hatayı kabul ettiğini gösterir. Zararı gidermeye çalışması sorumluluğu davranışa dönüştürür. Davranışların hesabı ve karşılığı olduğu inancı kişinin hatayı görüp düzeltme çabasını destekleyebilir.

5 puan · Özür dilemesi yaptığı hatayı kabul ettiğini gösterir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Zararı gidermeye çalışması sorumluluğu davranışa dönüştürür.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Davranışların hesabı ve karşılığı olduğu inancı kişinin hatayı görüp düzeltme çabasını destekleyebilir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Sorumluluğu yalnız özür cümlesi söylemekle tamamlanmış saymak.

6. İnanç ve değerlendirme · 15 puan

Doğru bir davranış kişinin bütün iç inançlarını kesin olarak göstermez. Melek ve ahiret inancının dürüstlük ve sorumluluğu destekleyebileceği açıklanabilir. Başkasının iç dünyası veya imanının düzeyi hakkında tek davranıştan kesin hüküm verilmemelidir.

5 puan · Doğru bir davranış kişinin bütün iç inançlarını kesin olarak göstermez.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Melek ve ahiret inancının dürüstlük ve sorumluluğu destekleyebileceği açıklanabilir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Başkasının iç dünyası veya imanının düzeyi hakkında tek davranıştan kesin hüküm verilmemelidir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: İnancın olası ahlaki katkısını kişilerin imanını ölçme aracı yapmak.

7. Nâs suresinin mesajı · 10 puan

Vesvese, insanı kötü düşünce ve davranışa yönltebilen içe fısıldama/telkini ifade eder. Temel mesaj insanın kötülüğe yönelten etkilerden korunmak için Allah'a sığınmasıdır.

5 puan · Vesvese, insanı kötü düşünce ve davranışa yönltebilen içe fısıldama/telkini ifade eder.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Temel mesaj insanın kötülüğe yönelten etkilerden korunmak için Allah'a sığınmasıdır.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Vesveseyi her düşünme veya soru sorma faaliyetiyle aynı görmek.

8. Hac ve umre · 15 puan

Tavaf ortak uygulamalardan biridir. Sa'y ortak uygulamalardan biridir. Hac belirli zamanda Arafat vakfesini içerir; umrede Arafat vakfesi yoktur ve umre hac günleriyle sınırlı değildir.

5 puan · Tavaf ortak uygulamalardan biridir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Sa'y ortak uygulamalardan biridir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

5 puan · Hac belirli zamanda Arafat vakfesini içerir; umrede Arafat vakfesi yoktur ve umre hac günleriyle sınırlı değildir.

Bu ölçüt tek bilgi veya ilişkiyi değerlendirir: doğru ve yeterliyse tam, yanlış ya da yoksa 0. Diğer ölçütlerden bağımsız puanlanır.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı sözcüklerle yazılmış doğru açıklamalar kabul edilir; örnek cevapla aynı cümle şartı aranmaz.

Yaygın hata: Hac ile umrenin bütün şart ve uygulamalarını aynı saymak.

Kapsam dayanağı: https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2026/09/KSDT/dkab_orta3.xlsx · 7. Sınıf · Senaryo 1